

's-Gravenhage, 19 december 1995

Naar aanleiding van overleg dat is gevoerd in zijn Afdeling gezondheidsvraagstukken meent de Raad voor dierenaangelegenheden aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij het volgende ongevraagde advies te moeten uitbrengen over de, door de EU voorgeschreven, draaiboeken voor de bestrijding van besmettelijke dierziekten. Dit advies heeft met name betrekking op situaties waarbij naar de mening van de Raad in het kader van bovengenoemde draaiboeken tot noodvaccinatie zou moeten worden overgegaan.

De Raad wil daarbij voorop stellen dat het principe van een non-vaccinatie beleid ten aanzien van preventieve vaccinaties, zoals dat momenteel al bestaat inzake mond- en klauwzeer en klassieke varkenspest, gehandhaafd moet blijven. Ook is de Raad van mening dat bij een onverhoopte uitbraak van een besmettelijke politionele dierziekte het huidige beleid dat is gericht op "stamping-out" gehandhaafd dient te blijven. Er kunnen zich naar de mening van de Raad echter situaties voordoen waarbij, naast "stamping-out", noodvaccinaties noodzakelijk zijn. Dit blijkt onder andere uit het feit dat naar aanleiding van de uitbraken van klassieke varkenspest in Duitsland en België in de afgelopen jaren, momenteel in opdracht van de Europese Commissie onderzoek wordt verricht naar de gevolgen van het toepassen van noodvaccinaties.

De Raad adviseert om in Nederland scenariostudies te laten verrichten naar het toepassen van noodvaccinaties. Op basis van deze studies zou in de bovengenoemde draaiboeken moeten worden vastgelegd onder welke omstandigheden noodvaccinaties onvermijdelijk worden geacht.

De Raad adviseert om zo spoedig mogelijk ook met de Europese Commissie van gedachten te wisselen over de omstandigheden waaronder Nederland zich gedwongen zal voelen tot noodvaccinatie over te gaan. De ervaring met Duitsland en België leert dat het tijdens een uitbraak bijzonder moeilijk is om communautair tot een weloverwogen standpunt te komen.

De Raad realiseert zich dat de economische en handelspolitieke gevolgen van een noodvaccinatie buitengewoon ernstig zijn. Het besluit om dit middel in te zetten dient dan ook weloverwogen te worden genomen. Daarbij zijn vele factoren, zoals onder andere de aard van de ziekte, de aantallen voor de ziekte gevoelige dieren in het getroffen gebied, de wijze van verspreiding van de ziekte, de ingeschatte economische en handelspolitieke gevolgen, het verloop van de epidemie en de fase waarin deze bij ontdekking verkeert, van belang. In de bovengenoemde scenariostudies zullen deze en alle andere relevante factoren meegenomen dienen te worden.

De Raad wil in verband met het bovenstaande met name zijn zorg kenbaar maken omtrent een onverhoopte uitbraak van mond- en klauwzeer. Gezien de epidemiologie van deze ziekte zou het naar de mening van de Raad noodzakelijk kunnen zijn al in een zeer vroeg stadium - mogelijk zelfs bij het vaststellen van de eerste besmetting - over te gaan tot noodvaccinatie. Op een dergelijk moment bestaat geen tijd meer voor langdurig beraad. Besluitvorming, over wanneer hoe te handelen, dient naar de mening van de Raad reeds nu plaats te vinden, voordat er sprake is van een onverhoopte uitbraak.

Tenslotte wil de Raad in dit kader wijzen op het belang van de ontwikkeling van markervaccins voor de bovenbedoelde ziekten. Gezien het te voorziene kortstondige beperkte gebruik van deze vaccins tijdens een uitroeiingscampagne of noodvaccinatie is het niet te verwachten dat deze commercieel zullen worden ontwikkeld. Wel zijn markervaccins een voorwaarde om met zekerheid vast te kunnen stellen of het veldvirus bij een bestrijdingscampagne, waarbij van noodvaccinaties gebruik is gemaakt, is geëlimineerd. De Raad adviseert dan ook om de ontwikkeling van markervaccins voor de bovenbedoelde dierziekten, nationaal en in EU-verband, te bevorderen.

De Voorzitter

De Secretaris

Prof.Dr. S.G. van den Bergh

Dr. M.H. de Jong